

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikası
Təhsil Nazirliyinin
«_____»_____2012-ci il tarixli,
_____ Nəli əmrinə əlavə

Ali təhsil pilləsinin Dövlət Standartı

Magistratura səviyyəsi üzrə 060612 – «Maşın mühəndisliyi»
ixtisasının

TƏHSİL PROQRAMI

BAKI - 2012

I. Ümumi müddəalar

- 1.1.** Magistratura səviyyəsinin 060612 – “*Maşın mühəndisliyi*” ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (bundan sonra ixtisas üzrə Təhsil Proqramı) «Təhsil haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununa, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş «Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı», «Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və «magistr» dərəcələrinin verilməsi Qaydaları»nın tələblərinə və «Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların (ixtisaslaşmaların) Təsnifatı»na uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2.** 060612 – “*Maşın mühəndisliyi*” ixtisasının Təhsil Proqramı tabeliyindən, mülkiyyət formasından asılı olmayaraq ölkəmizdə fəaliyyət göstərən və müvafiq ixtisas üzrə magistr hazırlığını həyata keçirən bütün ali təhsil müəssisələri üçün məcburidir.
- 1.3.** İxtisas üzrə Təhsil Proqramında aşağıdakı işarələrdən istifadə olunur:

İTP – ixtisas üzrə təhsil proqramı

ÜK – ümummədəni kompetensiyalar

PK – peşə kompetensiyaları

1.4. 060612 – “*Maşın mühəndisliyi*” ixtisasının xarakteristikası

İTP-nin mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən elmi-ixtisas dərəcəsi:

Ixtisasın şifri və adı	Verilən elmi-ixtisas dərəcəsi	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
060612 – Maşın mühəndisliyi	Magistr	2 il (qiyabi forma üzrə təhsil müddəti 6 ay artıqdır)	90-120
Ixtisaslaşmalar:			
Maşınqayırma texnologiyası			
Maşınqayırmada kompüter texnologiyaları			
Tökmə və qaynaq istehsalının maşın və avadanlıqları			
Maşınqayırmada istehsal vasitələrinin renovasiyası			
Maşınların təmir texnologiyası və servisi			
Maşın istehsalı avadanlığı və alətlər			
Texnoloji komplekslərin layihələndirilməsi			
İntegrasiya olunmuş və kompüterləşdirilmiş dəzgah sistemləri			

Yüksək səmərəli emal proseslərinin texnologiyası və maşınları			
Əməyin mühafizəsi			

2. Məzunun ixtisas xarakteristikası və səriştəliliyi (kompetensiyası)

2.1. Magistrin ixtisas xarakteristikası.

“Maşın mühəndisliyi” ixtisası üzrə magistr dərin fundamental və peşə hazırlığı tələb edən fəaliyyətə, o cümlədən elmi-tədqiqat işi aparmağa və pedaqoji fəaliyyətə hazır olmalıdır.

2.2. Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun səriştəliliyinə (kompetensiyasına) qoyulan tələblər.

2.2.1. Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (ÜK) yiyələnmişdir:

- kollektivdə işləmək qabiliyyəti (ÜK-1);
- digər sahələrin mütəxəssisləri ilə ünsiyyətdə olmaq qabiliyyəti (ÜK-2);
- fəal sosial mobillik (ÜK-3);
- beynəlxalq arenada işləmək qabiliyyəti (ÜK-4);
- hüquqi biliklər və etik normalara malik olmaq (ÜK-5);
- yeni ideyalar irəli sürmək qabiliyyəti (ÜK-6);
- müstəqil işləmək (ÜK-7);
- elmi-tədqiqat və elmi-istehsalat işlərinin təşkilində, elmi kollektivin idarə olunmasında bacarıq və vərdislərə malik olmaq (ÜK-8);
- təşəbbüskarlıq və liderlik (ÜK-9);
- işi təşkil etmək və planlaşdırmaq qabiliyyətinə malik olmaq (ÜK-10);

2.2.2. Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (PK) yiyələnmişdir:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:

- елми-тядгигат ишляринин мягсяди вя ясас мясялялярини мцяййян етмяк вя бу мясялялярин щялли истигамятиндя ишляри йериня йетирмяк, нятижяляри тягдим етмяк бажарыбы (ПК-1);

- елми тядгигат ишляринин йериня йетирилмясиндя обйектин илкин юйрянилмяси, мягсяд функцийасынын мцяййян едилмяси, тясир амилляринин априор рцтбялянмяси, мящдудийят системинин гурулмасы, оптималлащдырма моделинин тяртиби вя оптималлащдырма мясялясинин щялли габилиийяти (ПК-2);

- систем анализи вя структур синтези ясасында машын мцщяндислийи проблемля-ринин щялли габилиийяти (ПК-3);

- машын мцщяндислийи проблемляринин елми ясасларла аращдырылмасы вя тядгигат нятижяляри ясасында инноватив тядбирлярин щазырланмасы вя онларын истещсала сямяряли тятбиги габилиийяти (ПК-4);

- елми мягалялярин шазырланмасы, конфранс вя семинарларда онларын тядгим едилмяси бажарыбы (ПК-5).

İstehsalat-texnoloji sahəsi üzrə:

- систем анализи вя структур синтези ясасында машинларын йарадылма про-сесляринин лайищяляндирилмяси габилиййяти (ПК-6);

- машингайырма мцяссисяляриндя мямулун кейфиййятинин технолоъи тями-наты, кейфиййятин идаря едилмяси сащясиндя билик, бажарыг вя сярищтя (ПК-7);

- машин мщяндислийи проблемляринин аращдырылмасында йарадыжылыг габилий-йяти вя сямярячилик бажарыбы (ПК-8);

- компщтер технолоэийаларынын истецсала сямяряли тятбиги габилиййяти (ПК-9);

- истецсалын планлащдырылмасы, тящкили вя идаря едилмяси бажарыбы (ПК-10).

Təşkilati-inzibatçılıq sahəsi üzrə:

- машингайырма сянайе мцяссисяляри коллективинин ишиня рящбярлик, ижра гярарларынын гябул едилмяси, ищлярин планлащдырылмасы вя тящкили габилиййяти (ПК-11);

- ихтирачылыг вя сямярялящдирмя ищляринин тящкили вя ижра едилмяси бажарыбы (ПК-12);

- машингайырма мцяссисяляриндя инсан щяйатынын тящлщкясизлийи вя еколоъи тямизлийи, мямулун тяляб олунан кейфиййяти вя ижра мщдяти тялябляринин юдянилмяси иля ищлярин йериня йетирилмяси цзря оптимал гярарларын тапылмасы габилиййяти (ПК-13);

- елм, техника вя технолоэийа сащяляриндя йениликлярин гывраг олараг истецсалата сямяряли тятбиг етмяк габилиййяти (ПК-14);

- коллективлярин елми-тядгигат ищляриня рящбярлик етмяк (ПК-15);

Pedaqoji sahə üzrə:

- цмум тящсил, техники-пешя, орта ихтисас тящсил мцяссисяляриндя вя али тящсилин бакалавриат сывиййясиндя машин мщяндислийи истигамятиндя цмумпешя йюнцмлу ихтисас вя ихтисас фяннлярини тядрис етмяк (ПК-16);

- компщтер технолоэийалары ясасында елми-техники мялуматы ялдя етмяк вя бу мялуматы ищлямяк габилиййяти (ПК-17).

3. Təhsilin məzmununa və səviyyəsinə qoyulan minimum tələblər

3.1. Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası

3.1.1. 060612 – “*Maşın mühəndisliyi*” ixtisası üzrə magistrlərin peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

- elmi-tədqiqat;
- pedaqoji;

- istehsal-texnoloji;
- təşkilati-inzibatçılıq və s.

3.1.2. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:

- реал процеслярин вя объектлярин юйрянилмясиндя, елми, тяшкилати вя тятбиги мясялялярин щяллиндя систем анализи, структур синтези, оптималлашдырма, рийази моделляшдирмя, тяжрцбялярин рийази планлашдырылмасы, статистик анализ цулларындан истифадя етмяк;
- азярбайжан, рус вя башга харижи диллярдя елмин, техниканын вя техно-лоэийанын йениликлярини ялдя етмяк, онлары системляшдирмяк, ихтисасла ялагядар истецсал, технолоэи вя елми-тядгигат сащясиндя смяряли истифадя етмяк;
- конفرанслар, семинарлар, симпозиумларын щазырланмасында иштирак етмяк;
- елми нящрляр щазырламаг, редакция етмяк.

Pedaqoji sahə üzrə:

- мцщазиря охумаг, мящьяля вя лабораторийа ищлярини апармаг, курс ищляри, курс лайищяляри, бурахылыш ищляри вя тяжрцбяляря рящбярлик етмяк;
- тялябялярля тялим-тярбийя ищлярини апармаг.

İstehsal-texnoloji sahəsi üzrə:

- елмин, техниканын вя технолоэийанын йениликлярини истецсалын планлашдырылмасы, тяшкили вя эедишиндя смяряли истифадя етмяк;
- информасийа-компцтер технолоэийаларындан машын мцщяндислийи проблемляринин щяллиндя эениш истифадя етмяк;
- машынгайырма мцяссисяляриндя мямулун кейфиййятинин технолоэи тяминаты иля ялагядар апарылан ищляря рящбярлик етмяк;
- муасир машынгайырманын сщрятля артан тялябяляриня вя чаяырышларына фяал вя йарадыжы жаваб веря билмяк;

Təşkilati-inzibatçılıq sahəsi üzrə:

- елми-тядгигат групларынын ишини тяшкил етмяк;
- истецсал сащяляринин ишини тяшкил етмяк;
- тядрис процесини тяшкил етмяк;
- гябул олунмуш гярарлары гиймятляндирмяк

3.2. İxtisas üzrə fənn bölümləri, fənlərin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdişlər baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları.

Fənn bölümünün kodu	Fənn bölümləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq vərdişlər baxımından)	Fənn bölümləri üzrə kreditlərin sayı	Fənlər	Fənlər üzrə kreditlərin sayı	Qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları
1	2	3	4	5	6
TƏHSİL HİSSƏSİ					
MHF-B00	<p>Humanitar fənlər bölümü</p> <p>Bu bölümə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində tələbə:</p> <p>bilməlidir:</p> <p>xarici dildə neytral səs informasiyasının və ritminin özünəməxsusluğunu, maşınqayırma sahəsi üçün səciyyəvi olan tələffüsün üslubunun əsas xüsusiyyətlərini, ümumi və terminoloji səciyyəvi 4000 tədris leksik vahidləri həcmində leksik minimumu, elmi üslubun əsas xüsusiyyətlərini, öyrənilən dil ölkələrinin mədəniyyəti və adət-ənənələrini, nitq etiketi qaydalarını;</p> <p><u>ali məktəb pedaqogikası üzrə:</u></p> <p>Azərbaycanda ali təhsil sistemini, ali məktəbin, tələbə və müəllimlərin vəzifələrini, ali təhsil müəssisəsində təlim prosesi və təhsilin məzmununu, didaktika və onun müasir problemlərini, mühazirə və ona verilən müasir tələbləri, tərbiyə və özünütərbiyə, rəhbərlik və idarəetmə məsələlərini, elmi-tədqiqat (müəllim və tələbə) işinin metodikasını;</p> <p><u>psixologiya üzrə:</u></p> <p>psixologiyanın obyektini, predmetini və metodlarını, psixologiyanın əsas istiqamətlərini, psixikanın şüurluğunu, şürlülük və qeyri-şüurluluğun qarşılıqlı münasibətini, tələbə psixologiyasını və s.</p> <p>bacarmalıdır:</p> <p><u>xarici dillər üzrə:</u></p> <p>“Maşın mühəndisliyi” ixtisasına dair mətnləri oxumağı, ixtisasa dair internetdən götürülmüş mətnləri tərcümə etməyi, annotasiya, referat, tezis, tərcümeyi-hal və s. yazmağı.</p> <p><u>Ali məktəb pedaqogikası üzrə:</u></p> <p>Mühazirə mətni hazırlamağı, mühazirə oxumağı; seminar məşğələlərin</p>	14 (10)	<p>MHF-B01 Xarici dil</p> <p>MHF-B02 Ali məktəb pedaqogikası</p> <p>MHF-B03 Psixologiya</p> <p>MHF-B04 Seçmə fənlər</p>	<p>6 (4)</p> <p>4 (2)</p> <p>2</p> <p>2</p>	<p>ÜK-1</p> <p>ÜK-2</p> <p>ÜK-3</p> <p>ÜK-4</p> <p>ÜK-5</p> <p>ÜK-6</p> <p>ÜK-7</p> <p>ÜK-8</p>

	<p>planlaşdırmağı və aparmağı, maşın-qayıma sahəsində elmi-tədqiqat işini yerinə yetirməyi, bununla bağlı fərziyyələr irəli sürməyi, eksperiment aparmağı və nəticələri tətbiq etməyi;</p> <p><u>psixologiya üzrə:</u></p> <p>hər bir tələbəyə psixoloji baxımdan fərdi qaydada yanaşmağı, tələbələrə eksperimentə cəlb etməyi və s.</p> <p>viyələnməlidir:</p> <p>xarici dildə lüğətin köməyi ilə oxumaq və yazmaq vərdişlərinə, ali təhsil müəssisəsində tədris və tədqiqat işləri aparmağa, tələbələrə psixoloji yanaşma keyfiyyətlərinə və s.</p>				<p>ÜK-9</p> <p>ÜK-10</p>
MİF-B00	<p>İxtisas (ixtisaslaşma) fənləri bölmü</p> <p>Bu bölmə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr:</p> <p>bilməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - машин мццяндислийинин мцасир проб-лемлярини; - машин мццяндислийинин тарихи вь мето-долозийасыны; - машин мццяндислийи сащясиндя бейнял-халг вь республика стандартлары, ганун-верижилик сяндяляри, норматив вь директив материаллар; - техники системлярин йарадылма, истещсал вь истисмар мярщяляляриндя лайищя-конструктор, елми-тядгигат, ихтирачылыг, инноватив фяалийят методикасы; - машин мццяндислийи проблемляри цзя техники гярарларын техники, игтисади, еколоъи гиймятляндирилмяси методлары; - перспектив реновасийа технолозийала-рыны; - машин мццяндислийиндя информасийа-компцтер технолозийаларыны; - машингайырма сянайе сащяси цзя ре-новасийанын технолоъи ясасларыны. <p>bacarmalıdır:</p>	76 (50)	<p>MİF – B01 Maşın mühəndisliyinin müasir problemləri</p> <p>MİF – B02 Maşın mühəndisliyinin tarixi və metodologiyası</p> <p>MİF – B03 Ali məktəb tərəfindən müəyyən edilən fənn</p> <p>MİF – B05 İxtisaslaşmaya ayrılan fənlər**</p> <p>MİF – B04 Seçmə fənlər*</p>	<p>4</p> <p>2</p> <p>4 (2)</p> <p>42 (28)</p> <p>24 (14)</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - реал просеслярин вя обйектлярин юйрянилмясиндя, елми, тяшкилати вя тятбиги мясялялярин щяллиндя систем анализи, структур синтези, оптималлашдырма, рийази моделляшдирмя, тяжрцбялярин рийази план-лашдырылмасы, статистик анализ цсулларын-дан истифадя етмяк; - азырбайжан, рус вя башга харижи диллярдя елмин, техниканын вя техноло-эийанын йениликлярини ядя етмяк, онлары системляшдирмяк, ихтисасла ялагядар истецсал технолоъи вя елми-тядгигат сащя-синдя сямярляи истифадя етмяк; - конфранслар, семинарлар, симпозиумла-рын щазырланмасында иштирак етмяк; - елми няшрляр щазырламаг, редакция етмяк; - мщазиря охумаг, мящьяля вя лабораторийа ишлярини апармаг, курс ишляри, курс лайищяляри, бурахылыш ишляри вя тяжрц-бяляря рящбярлик етмяк; - тялябялярля тялим-тярбийя ишлярини апар-маг; - елмин, техниканын вя технолоэийанын йениликлярини истецсалын планлашдырылмасы, тяшкили вя эедишиндя сямярляи истифадя етмяк; - информасийа-компцтер технолоэийала-рындан машын мщяндислийи проблемляри-нин щяллиндя эениш истифадя етмяк; - машынгайырма мщяссисяляриндя мямулун кейфиййятинин тяминаты иля ялагя-дар апарылан ишляря рящбярлик етмяк; - муасир машынгайырманын сщратля артан тялябляриня вя чаьырышларына фяал вя йарадыжы жаваб веря билмяк; - елми-тядгигат групларынын ишини тяшкил етмяк; - истецсал сащяляринин ишини тяшкил етмяк; - тядрис просесини тяшкил етмяк; - гябул олунмуш гярарлары гиймятляндир-мяк. 				<p>PK-1</p> <p>PK-2</p> <p>PK-3</p>
--	--	--	--	-------------------------------------

	<p>үйүөлөнмөлиди:</p> <ul style="list-style-type: none"> - елми-тядгигат ишляринин мягсяди вя ясас мясялялярини мцяййян етмяк вя бу мясялялярин щялли истигамятиндя ишляри йериня йетирмяк, нятижяляри тягдим етмяк бажарыьы; - елми тядгигат ишляринин йериня йетирил-мясиндя объектин илкин юйрянилмяси, мягсяд функцийасынын мцяййян едилмя-си, тясир амилляринин алриор рцтбялянмяси, мящдудийят системинин гурулмасы, оп-тималлащдырма моделинин тяртиби вя опти-маллащдырма мясялясинин щялли габилиий-йяти; - систем анализи вя структур синтези ясасында техники системлярин тякмиллящди-рилмяси вя сямрялийинин йцксялдилмяси габилииййяти; - машын мщяндислийи саясиндя инноватив тядбирлярин щазырланмасы вя онларын истещсала сямряли тятбиги габилииййяти; - елми мягалялярин щазырланмасы, конфранс вя семинарларда онларын тяг-дим едилмяси бажарыьы; - техники системлярин щяйят тсикли бойу кейфиййятин идаря едилмяси саясиндя билик, бажарыг вя сярищтя; - машынгайырма саянае саясинин мюв-жуд проблемляринин аращдырылмасында йарадыжылыг габилииййяти вя сямрячилик бажарыьы; - компцтер технолоэийаларынын истещсала сямряли тятбиги габилииййяти; - истещсалын планлащдырылмасы, тящкили вя идаря едилмяси бажарыьы; - машынгайырма саянае мцяссисяляри коллективинин ишиня рящбярлик, ижра гярарларынын гябул едилмяси, ишлярин планлащдырылмасы вя тящкили габилииййяти; - ихтирачылыг вя сямрялящдирмя ишляринин тящкили вя ижра едилмяси бажарыьы; - машынгайырма мцяссисяляриндя 				<p>PK-4</p> <p>PK-5</p> <p>PK-6</p> <p>PK-7</p> <p>PK-8</p> <p>PK-9</p> <p>PK-10</p> <p>PK-11</p> <p>PK-12</p> <p>PK-13</p> <p>PK-14</p> <p>PK-15</p> <p>PK-16</p> <p>PK-17</p>
--	--	--	--	--	---

	<p>инсан щяйатынын тящлцкясизлийи вя еколоъи тямизлийи, мямулун тяляб олунан кейфиййяти вя ижра мцддяти тялябляринин юдянилмяси иля ишлярин йериня йетирилмяси цзря оптимальярларын тапылмасы габилиийяти;</p> <ul style="list-style-type: none"> - елм, техника вя технолоэийа сащяляриндя йениликлярин гывраг олараг истещсалата сямярляи тятбиг етмяк габилиийяти; - коллективлярин елми-тядгигат ишляриня рящбярлик етмяк; - цмум тящсил, техники-пещя, орта ихтисас тящсил мцяссисяляриндя вя али тящсилин бакалавриат сывийясиндя машын мцщяндислийи истигамятиндя цмумпещя йюнцмлу ихтисас вя ихтисас фяннлярини тядрис етмяк; - компщтер технолоэийалары ясасында елми-техники мялуматы ялдя етмяк вя бу мялуматы ишлямяк габилиийяти. 				
<p>МЕТ-В00</p>	<p>Elmi-tədqiqat işləri</p> <p>Magistr elmi-tədqiqat işini yerinə yetirmək nəticəsində aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elmi-tədqiqat işlərini planlaşdırmağı; - tədqiqat mövzusu seçməyi; - ədəbiyyat siyahısının tərtibini; - elmi-tədqiqat işi aparmağı; - elmi-tədqiqat işinin nəticələrini təhlil etməyi, onu digər müəlliflərin nəticələri ilə etməyi; - alınmış nəticələrin praktik əhəmiyyətini və onun tətbiqi imkanlarını müəyyənləşdirməyi; - elmi-tədqiqat işinin gələcəkdə davam etdirilməsi imkanlarını müəyyənləşdirməyi; - yerinə yetirilmiş tədqiqat işinin müdafiəsini; - elmi-tədqiqat işinin nəticələrinin çap üçün hazırlanması; - elmi-tədqiqat və elmi pedaqoji təcrübələrdə iştirak etməyi, onların nəticələrini ümumiləşdirməyi və magistrlik dissertasiyasında istifadə etməyi və s. 	<p>30</p>	<p>Elmi-tədqiqat təcrübəsi</p> <p>Elmi-pedaqoji təcrübə</p> <p>Magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi</p>	<p>6</p> <p>6</p> <p>18</p>	

	Kreditlərin ümumi cəmi	120 (90)		120 (90)	
--	-------------------------------	-----------------	--	-----------------	--

*Bütün bölümlərdə seçmə fənlər müvafiq səriştələrə (kompetensiyalara) uyğun ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.

**İxtisaslaşmalar üzrə səriştələr (kompetensiyalar) və buna müvafiq fənlər ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.

3.3. 060612 – “*Maşın mühəndisliyi*” ixtisası üzrə magistr təhsil proqramının yerinə yetirilməsinin müddəti:

ümumi həftələrin sayı – 94 (72)

o cümlədən:

- nəzəri təlim – 45 (30)
- təcrübələr (elmi-tədqiqat və elmi pedaqoji) – 8 həftə
- imtahan sessiyaları – 15 (10) həftə
- magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi – 12 həftə
- tətilər – 14 (12) həftə

4. Maddi-texniki, tədris bazası və kadr potensialı

4.1. Ali təhsil müəssisəsinin 060612 – “*Maşın mühəndisliyi*” ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompüter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır. Təhsilalanların ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalarına, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.

4.2. Fənlərin tədrisi, bir qayda olaraq, elmi dərəcəsi və ya elmi adı olan ali təhsil müəssisələrinin professor-müəllim heyəti tərəfindən aparılır. Bu fəaliyyətə həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər cəlb oluna bilər.

4.3. Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, həmin təhsil müəssisəsində çalışan professor-müəllim heyətinin elmi adı və ya elmi dərəcəsi olan nümayəndələri və ya həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

5. Tədris prosesinin forma və metodları

5.1. Magistrantın nəzəri təlimi və pedaqoji hazırlığı mühazirə, məşğələ, seminar, məsləhət, sərbəst iş, pedaqoji təcrübə və s. formalarda həyata keçirilir.

- 5.2. Magistr hazırlığı üzrə tədris prosesində şifahi şərh, müsahibə, interaktiv təlim, müstəqil iş, diskussiya, dəyirmi masa, illüstrasiya, tədqiqatçılıq, laboratoriya və praktik iş və digər metodlardan istifadə edilə bilər.
- 5.3. 060612 – “*Maşın mühəndisliyi*” ixtisası üzrə magistr hazırlığında elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələr nəzərdə tutulur (təcrübələrin məqsəd və vəzifələri ixtisasdan asılı olaraq müəyyənləşdirilir). Təcrübələr növündən asılı olaraq müvafiq təşkilatlarda, yaxud ali məktəblərin kafedra və laboratoriyalarında keçirilə bilər.

6. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 6.1. Yekun dövlət attestasiyası magistrlik dissertasiyanın müdafiəsindən ibarətdir (ixtisasdan asılı olaraq buraxılış imtahanı da ola bilər). Dissertasiyanın məzmununa, həcminə, strukturuna qoyulan tələblər və onun müdafiəsi Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin müvafiq əmri ilə təsdiq olunmuş «Magistrlik dissertasiyalarının hazırlanması, təqdim olunması və müdafiəsi qaydaları haqqında Əsasnamə» ilə müəyyənləşdirilir.
- 6.2. İxtisaslaşdırılmış Şuraların sədrləri Təhsil Nazirliyi, tərkibi ali təhsil müəssisəsi tərəfindən təsdiq olunur.
- 6.3. Yekun Dövlət Attestasiyası nəticəsində məzunlara magistr ali elmi-ixtisas dərəcəsi və dövlət nümunəli diplom verilir.
- 6.4. İmtahanlar və Yekun Dövlət Attestasiyası zamanı tələbələrin biliyinin qiymətləndirilməsi çoxballı sistemlə həyata keçirilir.

РАЗЫЛАШДЫРЫЛМЫШДЫР:

Азәрбайжан Республикасы
Тящил
Проблемляри Институтунун
директору

_____ **А.Мещрабов**
«___» _____ **2012-си ил**

Азәрбайжан Республикасы Тящил
Назирлийинин Али вя орта ихтисас
тящили шюбясинин мцдири

_____ **И.Мустафайев**
«___» _____ **2012-си ил**

**Техники ва технолоји ихтисаслар
цзря Дювлят Тягсил
Стандартлары
шазырлайан ишчи групунун сядри**

_____ **Х.Йащудов**

« ____ » _____ **2012-си ил**

**Тягсил Назирлийинин Елми-
методик
Шурасынын «Металлурэија ва ма-
гайырма» бюлмясинин сядри**

_____ **А.Абдуллаев**

« ____ » _____ **2012-ъи ил**